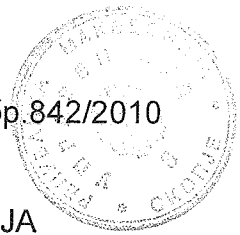

У-5.бр.842/2010

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

УПРАВНИОТ СУД во совет составен од судиите Виолета Богојеска - претседател на совет и судиите Даниела Антовска и М-р Есма Алибашиќ Јонуз - членови на советот, со записничар Лепосава Веноска - Виш судски соработник, решавајќи по тужбата на тужителот Јавно претпријатие за комунална дејност ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид, против Решението на Комисијата за заштита на конкуренцијата бр.08-4 од 19.07.2010 година, за заштита на конкуренција, на седницата одржана на 12.04.2012 година, донесе:

ПРЕСУДА

Тужбата на Јавното претпријатие за комунална дејност ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид, против Решението на Комисијата за заштита на конкуренцијата бр.08-4 од 19.07.2010 година, СЕ ОДБИВА КАКО НЕОСНОВАНА

Образложение

Со оспореното Решение бр. 08-4 од 19.07.2010 година, на Комисијата за заштита на конкуренцијата, утврдено е дека Јавно претпријатие ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид има доминантна позиција на пазарот односно истото е единствено претпријатие кое на територијата на општина Охрид ја врши комуналната дејност од јавен интерес - одржување на гробови, гробишта и давање на погребални услуги, и истото ја злоупотребува својата доминантна позиција на начин што наплатува надомест за наменско осигурување и ги обврзува граѓаните кои плаќаат наменско осигурување од 40,00 денари да мораат да подигнуваат погребална опрема од Јавно претпријатие ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид со што ги ограничуваат пазарите на штета на потрошувачите. Времетраењето на злоупотребата е определено од 29.09.2009 година до денот на донесувањето на решението. Со истото решение, му се забранува на Јавно претпријатие ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид натамошна наплата на надоместокот за наменско осигурување, а непостапувањето по забраната, претставува прекршок согласно Законот за заштита на конкуренцијата.

Незадоволен од ваквата одлука на тужениот орган, тужителот поведе управен спор со предлог оспореното решение да се поништи, поради нецелосно утврдена фактичка состојба и погрешна примена на материјалното право. Во тужбата наведува дека плаќањето на надоместокот за наменско осигурување не е задолжително, туку претставува израз на слободна волја на корисниците на услугата - подигање, транспортирање и депонирање на комунален отпад и доколку истите плаќаат наменски додаток, во самите сметки е наведено дека добиваат бесплатна погребална опрема. Понатаму, наведува дека е невистинито тврдењето на Комисијата за заштита на конкуренција дека граѓаните мораат да подигнат погребална опрема од Јавно претпријатие ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид, бидејќи наспротив оние граѓани кои не подигнале погребална опрема биле обесштетени за што како доказ биле доставени копии од каса прими.

Во одговор на тужбата тужениот орган ги оспори наводите истакнати во тужбата со предлог истата да се одбие како неоснована. Истиот наведе дека неосновани се наводите на тужителот дека граѓаните кои не подигнале погребална опрема од Јавно претпријатие ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид биле обесштетени. Имено Комисијата утврдила дека на 29.09.2009 година Јавно претпријатие ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид доставил известување до граѓаните на Охрид дека доколку не подигнат погребална опрема во моментот на смртта или подигнат погребална опрема од приватен оператор воопшто, го губат правото на бесплатна погребална опрема, како и можноста за компензација односно финансиски надомест. По денот на доставувањето на спорното известување побарано е и делумно одобрено само едно рефундирање на средства на корисник на солидарен погреб, при што средствата не му биле одобрени во ефективни пари туку истите биле одбиени од сметката за ѓубретарина. Воедно, според комисијата, за рефундирањето нема востановено редовна пракса и процедура по која се врши редовно обесштетување, туку Управниот одбор на Јавно претпријатие ОХРИДСКИ КОМУНАЛЕЦ Охрид, одлучува за секој случај поединечно.

По разгледување на списите од предметот Управниот суд најде дека тужбата е неоснована.

Од увидот во списите на предметот, судот најде дека ЈП Охридски Комуналец со одлука за комунален ред на општина Охрид, донесена на 26.02.1998 година, бил овластен да врши одржување на гробишта и давање на погребални услуги. По донесувањето на Законот за гробишта и погребални услуги (Службен весник на РМ 86/08) општина Охрид отпочнала постапка за статусни промени на ЈП Охридски комуналец односно постапка за поделба на претпријатието на четири нови претпријатија од причина што согласно член 4 од Законот за гробишта и погребални услуги (Службен весник на РМ 86/08) вршењето на дејноста управување со гробишта и вршење на дејноста погребални услуги се неспоиви, па од таа причина потребно било да се оформат одделни претпријатие кои ќе ги вршат овие дејности. Имајќи го предвид наведеното, потребно било да се изврши

усогласување на работењето на ЈП Охридски Комуналец со одредбата од член 47 став 2 од истиот закон согласно кој јавните претпријатија и другите правни лица кои до денот на влегувањето во сила на овој закон вршеле работи на одржување на гробиштата и вршење на погребални услуги, должни се своето работење да го усогласат со одредбите на овој закон во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон. Постапката за статусни промени сеуште не е завршена, па од таа причина тужителот нема обезбедно дозвола за управување со гробишта и дозвола за вршење на погребални услуги. До завршување на статусните промени тужителот стопанисува со градските гробишта согласно актите на општина Охрид.

Како претпријатие кое се занимава со одржување на гробишта и давање на погребални услуги до 29.09.2009 година, ЈП Охридски Комуналец им давал можност на граѓаните доколку истите редовно плаќаат надомест за наменско осигурување во висина од 40,00 денари, кој надомест бил вклучен во месечните сметки за надомест за извршена комунална услуга - подигање, транспортирање и депонирање на комунален отпад, во случај на смрт на член на потесното семејство, да подигнат бесплатна погребална опрема. На граѓаните кои редовно плаќале надомест за наменско осигурување, а не подигнале погребална опрема, ЈП Охридски Комуналец им исплаќал износ од 2.500,00 денари на име обештетување за што како доказ се доставени копии од каса исплати од кои е видно дека на повеќе лица на нивно барање односно молба за одобрување на обештетување за неподигната погребална опрема им се исплатени средства во погоренаведениот износ. Ваквата пракса била спроведувана се до 29.09.2009 година, кога ЈП Охридски комуналец доставил известување до граѓаните на Охрид во кое било наведено што добиваат како поволност во случај редовно да ги подмируваат своите обврски за губретарина со вклучено наменско осигурување. Во ова известување како напомена е наведено дека доколку не се подигне погребална опрема во моментот на смртта односно доколку погребалната опрема се подигне од приватни оператори воопшто, граѓаните го губат ова право на бесплатна погребална опрема, како и можноста за компензација односно финансиски надомест. На овој начин тужителот им го ограничува на граѓаните правото на избор од која фирма ќе ја подигнат погребалната опрема, односно истиот ги условува граѓаните да ја подигаат погребалната опрема од тужителот бидејќи во спротивно го губат правото на компензација. По објавеното известување, побарано е само едно рефундирање на средства кое било делумно одобрено од Управниот одбор на ЈП Охридски Комуналец, при што на лицето кое го поднело барањето за рефундирање, не му биле исплатени парични средства, туку истите му се одбиени од сметката за губретарина. Воедно, при извршениот увид во просториите на ЈП Охридски Комуналец, директорот на тужителот изјавил дека рефундирање на средства се врши само во случај кога тужителот нема на залиха некој од материјалите кои следуваат со наменско осигурување, и висината на надоместокот кој се исплаќа е во висина на вредноста на материјалот која се докажува со фискална сметка.

Како резултат на ваквото однесување на тужителот, од страна на Друштво за производство, трговија и услуги Стојаноски Димче МИРЕН СОН ДООЕЛ Охрид чија дејност е продажба на погребална опрема, било поднесено барање за утврдување на евентуална злоупотреба на доминантна позиција на пазарот на вршење на погребални и придружни активности.

Постапувајќи по барањето, Комисијата за заштита на конкуренција донела Заклучок за поведување на постапка бр.08-4 од 01.04.2010 година.

По спроведена постапка, Комисијата за заштита на конкуренцијата го донела оспореното решение со кое утврдила постоење на злоупотреба на доминантна позиција од страна на тужителот, сметано од 29.09.2009 година, кога било доставено погоре споменатото известување со кое граѓаните се условуваат да подигаат погребална опрема од тужителот и му се забрани на тужителот да наплаќа надомест за наменско осигурување.

Судот најде дека со оспореното решение на тужениот орган не е повреден законот на штета на тужителот, поради следното:

Согласно член 13 став 1 точка 1 од Законот за заштита на конкуренцијата (Службен весник бр. 4/05), едно претпријатие има доминантна позиција на релевантниот пазар, ако како потенцијален продавач или купувач на определен вид на стоки или услуги нема конкуренти на релевантниот пазар.

Согласно член 14 став 1 од Законот за заштита на конкуренцијата (Службен весник бр. 4/05), забранета е секоја злоупотреба на доминантна позиција од едно или повеќе претпријатија на релевантниот пазар или негов суштински дел." Согласно став 2 точка 2 од истиот член, злоупотребата од став 1 на овој член особено постои во случај на ограничување на производството, пазарите или техничкиот развој на штета на потрошувачите.

Врз основа на утврденото и погорецитираните законски одредби, по наоѓање на судот, тужениот орган правилно постапил кога со донесеното решение утврдил дека тужителот сторил злоупотреба на својата доминантната позиција на пазарот за одржување на гробови, гробишта и давање на погребални услуги, преку наплатата на наменското осигурување и обврзување на граѓаните кои плаќаат наменско осигурување да мораат да подигнуваат погребална опрема од тужителот, а во спротивно ќе ја изгубат можноста за компензација односно исплата на обесштетување, во периодот од 29.09.2009 година, до денот на донесувањето на решението. Со наплатата на наведеното наменско осигурување, тужителот врши ограничување на конкурентските можности на правните или физичките лица кои вршат продажба на погребална опрема, на штета на потрошувачите. Основано тужениот орган утврдил дека ваквото однесување на тужителот претставува ограничување на пазарот на штета на потрошувачите што е забрането согласно член 14 став 2 точка 2 од Законот за заштита на конкуренцијата.

Имајќи го во вид изложеното кое произлезе од утврдената фактичка состојба, Управниот суд најде дека тужениот орган во законита постапка донел правилно и на закон засновано решение.

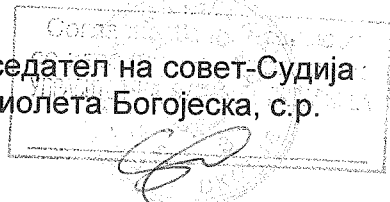
При одлучувањето, судот ги ценеше тужбените наводи на тужителот изнесени во тужбата, но истите ги оцени како неосновани и без влијание за поинакво одлучување, од причините за кои погоре стана збор.

Врз основа на изнесеното, следуваše судот согласно член 39-а став 1 од Законот за управните спорови, да одлучи како во диспозитивот на пресудата.

Пресудено во Управниот суд на 12.04.2012 година, под У-5.бр.842/2010.

Записничар-виш судски соработник
Лепосава Веноска, с.р.

Претседател на совет-Судија
Виолета Богојеска, с.р.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова пресуда дозволена е жалба во рок од 15 дена од приемот преку овој суд до Вишиот управен суд.

РН/